

Zelfladend getrokken niet weg te denken

Er is nog steeds een stabiele markt voor zelfladende getrokken voermengwagens. En het is meer dan alleen de lage kosten die de populariteit van dit type wagen verklaren.

Tekst en foto's: Wilbert Beerling

Heeft de zelfladende getrokken voermengwagen nog toekomst? Jazeker, meent Piet van Ooijen, die in Nederland voermengwagens van de Duitse fabrikant Bernard von Lengerich (BvL) aan de man brengt. Hij ziet vooral nog mogelijkheden voor zelfladende voermengwagens met een snijraam. Sommige veehouders willen er volgens hem namelijk alles aan doen om broei uit de kuil te houden. "Die veehouders willen uitsluitend snijden en niet happen. Want met een kuilhapper breek je de kuil altijd een beetje los", zegt Van Ooijen.

Een ander verkoopargument voor de zelfladende getrokken voermengwagen is de lage kostprijs, aldus Van Ooijen. "Onder de streep is een 60 kW (80 pk) trekker met zelfladende voermengwagen een goedkope optie." Hij schat dat 30 tot 40 procent van de voermengwagens die hij verkoopt een getrokken zelflader is.

Veel mais in het rantsoen

Ook Harry Koster van Marmix in Loerbeek (Gld) ziet de verkopen van zelfladende voermengwagens die hij verkoopt, is een getrokken zelflader. Vooral veehouders die rantsoenen voeren met relatief veel mais hebben volgens hem een voorkeur voor een getrokken zelflader met frees. Marmix verkoopt zelfladende voermengwagens van Alieco Alimix.

"Ook melkveeouders met bijvoorbeeld 180 koeien voeren wel met zo'n wagen", vertelt Koster. De grootste zelfladende Alimix-voermengwagen heeft een inhoud van 18 kuub. De grootste van van BvL is 24 kuub en Peecon levert een zelflader van maximaal

22 kuub. Trioliet bouwt op aanvraag een 20-kuubs zelfladende wagen. Ondanks de toenemende populariteit van zelfrijders en voerrobots, neemt de vraag naar zelfladende niet af, constateert ook Bart Koekkoek, productmanager bij Trioliet. De lage kosten zijn daarvoor volgens hem de belangrijkste reden. "Wie rekent komt vaak uit bij een getrokken zelflader."

Voor een kostenvergelijking zet Koekkoek een getrokken zelfladende voermengwagen en een conventionele niet-zelfladende voermengwagen naast elkaar op een voorbeeldbedrijf met 120 grootvee-eenheden waarvan 75 melkkoeien. Voeren met een zelfladende

machine gaat volgens Koekkoek sneller. Op het voorbeeldbedrijf draait de trekker die voor de zelflader staat 243 uur per jaar als dagelijks twee ladingen bereid worden, ofwel 20 minuten per lading. De trekker voor een conventionele voermengwagen moet volgens Koekkoeks berekening maar liefst 365 uur per jaar draaien. Dat verschil van dik 100 uur wordt veroorzaakt door het heen-en-weer rijden met het laadvoertuig en het regelmatig moeten overstappen van de ene op de andere machine. De benodigde tijd voor laden met een shovel, verreicher of trekker met voorlader en voor het overstappen is natuurlijk volledig afhankelijk van

| Harold Dubbink, Lemele (Ov)

"We voerden acht jaar met een Trioliet Gigant met een snijbord met bewegend snijmes. Maar de vijzel was aan vervanging toe en ik vond dat ik te veel onderhoud had aan de bewegende messen. Om van dat onderhoud af te zijn, heb ik voor een Trioliet Triomix gekozen met een vast stansmes. Deze wagen laadt aanzienlijk sneller en laat de kuil strakker achter. Met deze voermengwagen kan ik over het algemeen op zo'n 50 kilo precies laden. Een 'hap' van 100 kg gras lukt ook wel. Ik laad eerst gras en dan mais. Als ik toch te veel mais heb, laat ik een deel op de bodemplaat liggen tot de volgende voerbeurt. Kort na de aanschaf van de Triomix heeft de dealer een achteruitrijdcamera en een camera boven in de bak geïnstalleerd. Door die tweede camera kan ik zien hoe dik de hap is die ik snijd."

Harold Dubbink melkt 90 koeien met een gemiddelde jaarproductie van 8.700 kg. Dubbink voert sinds twee jaar met een 12-kuubs Trioliet Triomix met een stansmes. Zijn zomerrantsoen bestaat naast weidegang uit 50 procent gehakseld kuilgras en 50 procent mais. In de wintermaanden is het aandeel graskuil 65 procent. Krachtvoer verstrekt Dubbink individueel.

Een kuilvoersnijder is de beste uitkuilmethode, een snijframe verdient ook een podiumplaats. Deze kuil met gehakseld gras is van Harold Dubbink.

‘Wie rekest komt vaak bij zelfladend getrokken uit.’

Bart Koekkoek is productspecialist bij Trioliet: “Brandstof is één van de grootste kostenposten van een voersysteem.”

de erfindeling. In de berekening is arbeid de grootste kostenpost met 25 euro per uur. Die post valt bij een getrokken zelflader lager uit. Na arbeid zijn afschrijving en brandstof de belangrijkste kostenposten. Toch bedraagt het verschil in afschrijving tussen een zelfladende getrokken voermengwagen met een trekker en een conventionele voermengwagen met trekker, laadvoertuig en kuilhapper, slechts 729 euro per jaar, in het voordeel van de zelfladende getrokken wagen. Dat het verschil zo klein is, komt vooral doordat een 12 kuubs zelfladende wagen bijna 20.000 euro duurder is dan een even grote conventionele voermengwagen. In Koekkoeks rekensom is de zelfladende wagen inclusief arbeid 7.500 euro per jaar goedkoper. Reken je arbeid (à 25 euro per uur) niet mee, dan loopt het financiële voordeel van de zelfladende getrokken voermengwagen terug tot 4.500 euro per jaar.

Ondanks het duidelijke kostenvoordeel, zijn de meeste voermengwagens van het traditionele type. Koekkoek heeft wel een idee hoe dat komt. “Op de meeste bedrijven is wel een trekker met voorlader, een verreicher of een shovel aanwezig. En dan kiezen veehouders al snel voor een voermeng-

wagen die bijna 20.000 euro goedkoper is.” In recent gebouwde stallen is het vaak goed mogelijk om de dieren in twee groepen te voeren. Met een zelfrijder of een zelflader is twee ladingen maken minder arbeidsintensief dan met een conventionele voermengwagen. Wie veel koeien in één groep wil voeren, loopt al snel aan tegen de beperkte capaciteit van een zelflader. Hetzelfde geldt overigens voor een zelfrijder. De grootste traditionele getrokken voermengwagens hebben een inhoud van meer dan 50 kuub. “We hebben enkele grotere zelfladende getrokken voermengwagens gebouwd met inhoud van 20 kuub”, vertelt Koekkoek. “Maar zo’n wagen wordt dan al snel onhandig groot.” Een andere beperking van de zelfladende wagen is dat de maximale uitkuilhoogte lager is dan bij een zelfrijder of verreicher.

Geen tweede trekker

De Duitse fabrikant Siloking bouwt geen zelfladende getrokken voermengwagens. Het bedrijf zet naast de conventionele getrokken voermengwagen vooral in op zelfrijders met een laadfree. Ulrich Hufnagel, hoofd productmanagement bij Siloking, erkent dat de zelflader populair is in

de thuisdeelstaat Bayern. “Het zijn bedrijven met 40 tot 60 koeien”, zegt Hufnagel. “Maar veel andere bedrijven zijn de laatste jaren doorgegroeid naar 120 melkkoeien en deze veehouders zijn van een zelflader overgestapt op een zelfrijder. Zo hoeven ze geen tweede trekker aan te schaffen.”

Daarnaast kleven aan de zelflader enkele nadelen, vindt Hufnagel. Zo moet de chauffeur over zijn schouder kijken en is het lastig om op de kilo precies te laden. Ook heeft een zelflader vaak dode hoeken in de mengkuip. Daarnaast merkt Hufnagel op dat veehouders toch nog vaak een voorlader nodig hebben omdat zelfladers niet alle producten kunnen laden.

Dat je met een zelflader niet op de kilo precies kunt laden, klopt. Je moet bij een wagen met een snijraam van tevoren bepalen hoe groot de hap moet zijn. Toch kan een ervaren chauffeur behoorlijk precies werken met een zelflader met een snijraam, aldus Koekkoek. “Een ervaren chauffeur kan tot een afwijking van 25 kilo precies laden.”